

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА

«СЕРЕДНЯ ОСВІТА (ІСТОРІЯ)»

Перший (бакалаврський) рівень

За спеціальністю А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями)

спеціалізація А4.03 Історія

галузі знань А Освіта

Освітня кваліфікація: Бакалавр середньої освіти

Професійна кваліфікація: Вчитель-бакалавр історії

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ РАДОЮ

Голова вченої ради

_____ **Ігор ЦЕПЕНДА**
(протокол № __ від «__» _____ 20__ р.

Освітня програма вводиться в дію

з «__» _____ 2025 р.

Ректор _____ **Ігор ЦЕПЕНДА**
(наказ № __ від «__» _____ 2025 р.)

м. Івано-Франківськ, 2025 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми

ЗАПРОПОНОВАНО:

Гарант освітньої програми _____ Андрій КОРОЛЬКО

Члени робочої групи:

_____ Ігор РАЙКІВСЬКИЙ
_____ Тамара ГАЛИЦЬКА-ДІДУХ
_____ Богдан ПАСКА
_____ Вікторія ТРІНЧУК
_____ Надія БУГЕРА
_____ Олександр ПЕРЕГІНЕЦЬ

ВНЕСЕНО:

Кафедра історії України і методики викладання історії
Протокол № _____ від «__» _____ 20__ р.
Завідувач кафедри _____ Ігор РАЙКІВСЬКИЙ

ПОГОДЖЕНО:

Вченою радою факультету історії, політології і міжнародних відносин
Протокол № _____ від «__» _____ 20__ р.
Голова вченої ради _____ Ігор ГУРАК

НАДАНО ЧИННОСТІ

Наказ ректора № ____ «__» _____ 20__ р.

ВВЕДЕНО У ДІЮ З:

«__» _____ 20__ р.

Навчально-методичний відділ

Начальник _____ Ірина СОЛОНЕЦЬ

ПЕРЕДМОВА

Освітньо-професійна програма «Середня освіта (Історія)» рівня підготовки фахівців вищої освіти галузі знань 01 «Освіта/Педагогіка», спеціальності 014 Середня освіта (за предметними спеціальностями) спеціалізації 014.03 Історія розроблена відповідно до Наказу Міністерства освіти і науки України № 1151 від 06 листопада 2015 р. «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти», а також – до частини шостої статті 10, підпункту 16 частини першої статті 13 Закону України «Про вищу освіту», а також на підставі Положення про міністерство освіти і науки України, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16 жовтня 2014 року № 630. З урахуванням Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти і науки України від 1 червня 2016 року № 600.

Освітньо-професійна програма затверджена Вченою радою Прикарпатського національного університету (протокол № 7 від 30 серпня 2016 р.). Освітньо-професійна програма введена в дію з 1 вересня 2016 року (наказ ректора № 44/06-06) від 31 серпня 2016 р.).

Освітньо-професійну програму акредитовано Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти (протокол засідання № 14 (31)) від 23.07.2020 р.) з галузі знань (спеціальності) 01 Освіта/Педагогіка 014.03 Середня освіта (Історія) за рівнем бакалавр. Ідентифікаційний код освітньої програми – 24147, номер акредитаційної справи – 0084/АС-20. Програмі надано сертифікат № 3239. Термін дії сертифіката до 23.07.2025 р.

Освітньо-професійну програму обговорено на кафедрі історії України і методики викладання історії 28 серпня 2020р., протокол № 1, затверджено на засіданні Вченої ради факультету історії, політології і міжнародних відносин 27 серпня 2020 р., протокол № 1, на засіданні Вченої ради ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» від 31 серпня 2020 р., протокол № 7, надано чинності наказом ректора № 79/06-06-с від 31 серпня 2020 р. і введено в дію з 1 вересня 2020 р.

У 2023 році у зв'язку з публікацією для обговорення проекту Стандарту вищої освіти України першого (бакалаврського) рівня галузі знань 01 Освіта/Педагогіка (за предметними спеціальностями), включаючи 014-1 Середня освіта (мови і літератури, історія, фізична культура, образотворче мистецтво, музичне мистецтво) та затвердженого професійного стандарту за професіями «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти», «Вчитель закладу загальної середньої освіти», «Вчитель з початкової освіти (з дипломом молодшого спеціаліста)» (Наказ міністерства розвитку економіки, торгівлі та сільського господарства України № 2736 від 23.12.2020 р.), а також через зміну нормативно-правового забезпечення освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, з урахуванням пропозицій стейкхолдерів, випускників і студентів освітньо-професійна програма «014 Середня освіта (Історія)» за кваліфікаційним рівнем бакалавр оновлена, введена в дію наказом ректора № 74/06-06-с від 31 серпня 2023 р.

У березні 2025 р. у зв'язку з публікацією затвердженого професійного стандарту «Вчитель закладу загальної середньої освіти» (Наказ міністерства освіти і науки України № 1225 від 29.08.2024 р.), «Концептуальних засад реформування історичної освіти в системі загальної середньої освіти» (Наказ міністерства освіти і науки України № 1072 від 30.07.2024 р.), рекомендацій стейкхолдерів та здобувачів вищої освіти на розширених засіданнях кафедри історії України і методики викладання історії Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протоколи кафедри № 3 від 24.10.2024 р. і № 4 від 11.11.2024 р.) та рекомендацій членів ЕГ під час акредитації розпочато оновлення освітньо-професійної програми.

Над оновленням освітньо-професійної програми працює робоча група викладачів та здобувача освіти спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) спеціалізації А4.03 Історія Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, стейкхолдерів у складі:

1. Королько Андрій Зіновійович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України і методики викладання історії (**гарант освітньо-професійної програми**);
2. Райківський Ігор Ярославович, доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри історії України і методики викладання історії;
3. Галицька-Дідух Тамара Вячеславівна, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України і методики викладання історії;
4. Паска Богдан Валерійович, кандидат історичних наук, доцент кафедри історії України і методики викладання історії;
5. Трінчук Вікторія Ярославівна, студентка II курсу спеціальності «Середня освіта (Історія)» першого (бакалаврського) рівня вищої освіти;
6. Бугера Надія Олександрівна – спеціаліст вищої категорії, вчитель-методист, заступник директора Богородчанського ліцею № 1 імені Олекси Гірника Богородчанської селищної ради;
7. Перегінець Олександр Іванович, вчитель історії та громадянської освіти Крихівецького ліцею Івано-Франківської міської ради.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

- 1.
- 2.

**1. Профіль освітньо-професійної програми зі спеціальності
014.03 Середня освіта (Історія)**

1. Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, факультет історії, політології і міжнародних відносин
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Перший (бакалаврський) рівень Бакалавр середньої освіти (Історія) Вчитель-бакалавр історії
Офіційна назва освітньої програми	Середня освіта (Історія)
Процедура присвоєння професійної кваліфікації	<p>Присвоєння професійної кваліфікації здійснюється на підставі рішення екзаменаційної комісії, яка утворюється і діє відповідно до Положення про порядок створення та організацію роботи екзаменаційної комісії в Університеті. До складу екзаменаційної комісії, яка за підсумками атестації присвоює здобувачам вищої освіти професійну кваліфікацію, залучаються представники роботодавців, професійних організацій та об'єднань, які мають рівень кваліфікації не нижчий того рівня професійної кваліфікації, на присвоєння якої претендують здобувачі вищої освіти, та щонайменше три роки стажу роботи за видом занять (професією) такої професійної кваліфікації.</p> <p>Процедуру погодження присвоєння професійної кваліфікації з Агентством заклад вищої освіти розпочинає не пізніше ніж через рік після початку її реалізації. Професійна кваліфікація, присвоєна закладом вищої освіти, зазначається в документі про здобуття ступеня вищої освіти.</p> <p>Процедура погодження проводиться за професійною кваліфікацією, визначеною в освітній програмі.</p>
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, На базі повної загальної середньої освіти становити 240 кредитів ЄКТС; на базі ступеня «молодший бакалавр» (освітньо-кваліфікаційного рівня «молодший спеціаліст») заклад

	вищої освіти має право визнати та перезарахувати кредити ЄКТС, отримані в межах попередньої освітньої програми підготовки молодшого бакалавра (молодшого спеціаліста), обсягом не більше ніж 120 кредитів ЄКТС. Мінімум 50 % обсягу освітньої програми має бути спрямовано на забезпечення загальних та спеціальних (фахових) компетентностей за спеціальністю, визначених відповідним стандартом вищої освіти.
Наявність акредитації	Національне агентство із забезпечення якості вищої освіти, Україна. Сертифікат про акредитацію освітньої програми № 3239. Строк дії сертифіката до 23.07.2025 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQFLLL – 6 рівень
Передумови	Наявність повної загальної середньої освіти, молодшого спеціаліста, бакалавра
Мова(и) викладання	Українська
Термін дії освітньої програми	До 23 липня 2025 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	https://nmv.pnu.edu.ua/bakalavrat/
2. Мета освітньої програми	
Відповідно до Стратегії розвитку Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника на 2020–2027 рр., підготовка висококваліфікованих фахівців, які володіють знаннями з історії України, всесвітньої історії, методики навчання історії, сучасних освітніх технологій, суспільствознавства та інших суміжних гуманітарних наук; здатних вирішувати стандартні і нестандартні комплексні задачі в професійній педагогічній діяльності в основній (базовій) середній школі або в процесі навчання, що характеризується комплексністю та невизначеністю умов. Освітньо-професійна програма спрямована на формування професійних компетентностей майбутніх учителів історії з фаховими інтересами до впровадження інноваційних технологій з метою безперервного подальшого навчання та підвищення професійного рівня, що забезпечить високий рівень їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці.	

3. Характеристика освітньої програми

<p>Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності))</p>	<p>А Освіта А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) А4.03 Історія</p> <p>Об'єкт вивчення та діяльності: освітній процес у закладах загальної середньої освіти (за предметною спеціальністю «Історія»).</p> <p>Цілі навчання: Формування у здобувачів вищої освіти здатності розв'язувати складні спеціалізовані задачі з організації освітнього-виховного процесу, зумовлені закономірностями й особливостями сучасної теорії та методики навчання історії, які характеризуються комплексністю та трансформаційними процесами у формуванні змісту загальної середньої освіти.</p> <p>Теоретичний зміст предметної області: Сучасні теоретичні основи з історії України, всесвітньої історії, методики навчання історії, сучасних освітніх технологій, суспільствознавства та інших суміжних гуманітарних наук у закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Методи, методики та технології: загальнонаукові (гіпотеза, експеримент, аналіз, індукція, дедукція, моделювання, узагальнення), спеціальні (інформаційні, програмні та комунікаційні технології; навички науково-дослідної та проектної, організаційної, педагогічної та управлінської діяльності; здатність просвітницької діяльності в галузі історії. Методи педагогічних наук і психології з організації освітньо-виховного процесу. Методика формування предметних компетентностей з історії у закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Інструменти та обладнання: Комп'ютерні й мережеві програмовані пристрої, застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі. Обладнання та устаткування, технічні засоби навчання, друковані та Інтернет-джерела інформації для формування предметних компетентностей з історії в освітньому процесі в школах та інших освітніх установах (за договорами про співпрацю).</p>
<p>Орієнтація освітньо-професійної програми</p>	<p>Освітньо-професійна програма першого (бакалаврського) рівня.</p>
<p>Основний фокус освітньої програми та спеціалізації</p>	<p>Спеціальна освіта в галузі А Освіта спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) спеціалізації А4.03 Історія, яка орієнтована на здобуття фундаментальних знань з історії зі здатністю до їх застосування у навчально-виховному процесі, використання сучасних методів, інноваційних технологій навчання у закладах загальної середньої освіти.</p> <p>Ключові слова: освіта, середня освіта, історія, історик, вчитель історії.</p>

Особливості програми	Програма дозволяє здобути додаткові фахові компетентності в галузі суспільствознавства та оволодіти методикою його навчання з метою розширення професійної кваліфікації. Програма дозволяє здобути додаткові фахові компетентності в галузі історичного краєзнавства та оволодіти методикою організації гурткової роботи з метою розширення професійної кваліфікації, а також обов'язкове проходження наскрізної педагогічної практики. Програма містить такі практики: Навчальна практика в закладах освіти (ознайомлююча), виробнича історико-краєзнавча практика (в закладах позашкільної освіти), виробнича педагогічна практика за фахом.
4. Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	Освітньо-професійна програма спрямована на підготовку фахівців таких професій (за класифікатором професій ДК 003:2010): 2320 Вчитель закладу загальної середньої освіти
Подальше навчання	Випускник освітньо-професійної програми може продовжити навчання на другому (магістерському) рівні вищої освіти, а також здобути додаткові кваліфікації у системі післядипломної освіти.
5. Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Освітній процес побудований на принципах студентоцентрованого, особистісно-орієнтованого, проблемного навчання на основі компетентнісного підходу. Освітній процес в університеті реалізується у таких формах: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, контрольні заходи. Основними видами навчальних занять є: лекція, практичне, семінарське, індивідуальне заняття, консультація тощо. Метою практики є оволодіння студентами сучасними методами, формами організації праці в галузі їх майбутньої професії, формування у них на базі одержаних знань професійних умінь і навичок для прийняття самостійних рішень під час конкретної роботи в реальних виробничих умовах, виховання потреби систематично поновлювати свої знання та творчо їх застосовувати в практичній діяльності. Останній рік завершується складанням комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності і захистом дипломної роботи першого (бакалаврського) рівня.
Оцінювання	Система оцінювання знань студентів з навчальної дисципліни – поточний та семестровий контролю знань, які дозволяють перевірити досягнення програмних результатів навчання, заявлені в ОП. Форми контролю: усні та письмові іспити, тести, контрольні роботи, колоквіуми, поточне опитування, заліки, екзамени, презентації, проекти, захист практик, захист кваліфікаційних робіт, атестація.

6. Програмні компетентності

Інтегральна компетентність	ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що передбачає застосування теоретичних знань і практичних умінь з наук предметної спеціальності, педагогіки, психології, теорії та методики навчання, потребує інтеграції знань і прийняття рішень у практиці викладання історії в закладах загальної середньої освіти і характеризується комплексністю та невизначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу.
Загальні компетентності (ЗК)	ЗК1. Здатність забезпечувати здобувачам освіти навчання державною мовою, формувати їхні мовно-комунікативні вміння і навички, до комунікації іноземною мовою за предметною спеціальністю. ЗК2. Здатність добирати і застосовувати сучасні й ефективні методики і технології навчання, виховання і розвитку здобувачів освіти, формувати в них критичне мислення і ціннісні ставлення, здійснювати інтегроване навчання. ЗК3. Здатність орієнтуватися в інформаційному просторі, реалізовувати пошук і критично оцінювати інформацію, використовувати її в професійній діяльності. ЗК4. Здатність ефективно використовувати в освітньому процесі наявні цифрові технології та створювати (за потреби) нові електронні ресурси. ЗК5. Здатність визначати і враховувати в освітньому процесі вікові й індивідуальні особливості здобувачів освіти, їхній психоемоційний стан. ЗК6. Здатність розвивати позитивну самооцінку та я-ідентичність здобувачів освіти, формувати спільноту, в якій враховують і поважають права кожного. ЗК7. Здатність усвідомлювати особисті відчуття, почуття, емоції, потреби та емоційні стани інших учасників освітнього процесу, керувати власними

емоційними станами.

ЗК8. Здатність конструктивно й безпечно взаємодіяти з учасниками освітнього процесу, усвідомлювати й поцінювати взаємозалежність людей і систем у глобальному світі.

ЗК9. Здатність до суб'єкт-суб'єктної взаємодії із здобувачами освіти в освітньому процесі, залучення батьків до освітнього процесу на засадах партнерства.

ЗК10. Здатність забезпечувати в освітньому середовищі сприятливі умови для кожного здобувача освіти з урахуванням вікових та інших індивідуальних особливостей.

ЗК11. Здатність організувати безпечне, вільне від насильства й цькування освітнє середовище, використовувати здоров'язбережувальні технології під час освітнього процесу.

ЗК12. Здатність формувати в здобувачів освіти культуру здорового й безпечного способу життя, надавати домедичну допомогу учасникам освітнього процесу.

ЗК13. Здатність планувати і організувати освітній процес та прогнозувати його результати.

ЗК14. Здатність організувати різні види й форми навчальної та пізнавальної діяльності здобувачів освіти, осередки їх навчання й розвитку.

ЗК15. Здатність здійснювати оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та аналізувати їх, формувати у здобувачів освіти спроможність до самооцінювання і взаємооцінювання результатів навчання.

ЗК16. Здатність здійснювати власний професійний розвиток, отримувати підтримку від колег та надавати підтримку колегам у їхньому професійному розвитку.

ЗК17. Здатність ухвалювати рішення та діяти із дотриманням принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

<p>Спеціальні компетентності (СК) (фахові)</p>	<p>СК1. Здатність володіти змістом та методологією фундаментальних історичних дисциплін, знаннями сучасних наукових досліджень з історії і громадянської освіти.</p> <p>СК2. Здатність володіти категоріально-понятійним апаратом історичної науки, орієнтуватися в науковій періодизації історії, використовувати її як спосіб пізнання історичного процесу.</p> <p>СК3. Здатність інтегрувати набуті знання з історичних, громадянознавчих та інших гуманітарних наук в самостійну систему, виявляти цілісність знань та умінь.</p> <p>СК4. Здатність розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, володіти базовими знаннями української та світової культури в контексті готовності майбутніх фахівців до спілкування у мультикультурному середовищі на основі толерантності, діалогу і співробітництва.</p> <p>СК5. Здатність перенесення системи знань із вітчизняної і всесвітньої історії, громадянської освіти, необхідної для роботи в навчальних закладах загальної середньої освіти, у професійну діяльність.</p> <p>СК6. Здатність моделювати зміст освіти відповідно до обов'язкових результатів навчання здобувачів освіти, формувати і розвивати у здобувачів ключові і предметні компетентності з історії і громадянської освіти, наскрізні вміння, визначені державними стандартами освіти.</p> <p>СК7. Здатність здійснювати критичний аналіз різних джерел інформації та наукового пізнання, використовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>СК8. Знання наукових основ історії та методики її навчання, організації процесу пізнання та виховання учнів різних вікових категорій; здатність здійснювати дослідження з історії України, всесвітньої історії, методики навчання історії.</p> <p>СК9. Здатність до пошуку ефективних шляхів мотивації здобувачів освіти, організації їхньої пізнавальної діяльності.</p> <p>СК10. Здатність до педагогічної підтримки осіб з особливими освітніми потребами, створення умов, які</p>
---	---

	<p>забезпечують функціонування інклюзивного освітнього середовища.</p> <p>СК11. Здатність використовувати в професійній діяльності нові підходи до шкільної історичної освіти в умовах багатокультурного суспільства та процесу євроінтеграції.</p> <p>СК12. Здатність формувати у здобувачів освіти любові до рідного краю, відповідального ставлення до довкілля.</p> <p>СК13. Здатність до формування в здобувачів освіти історичної свідомості та національної пам'яті, готовності виявляти свою громадянську позицію, обстоювати права й свободи українського народу, готовності бути залученими до діяльності у сфері безпеки та оборони України.</p> <p>СК14. Здатність до педагогічної рефлексії та дисемінації педагогічного досвіду.</p>
7. Програмні результати навчання	
<p>Програмні результати навчання (ПРН)</p>	<p>ПРН1. Спілкуватися українською та іноземною мовами у професійному середовищі, дотримуватися етики ділового спілкування, розвивати мовно-комунікативні вміння і навички здобувачів освіти засобами навчального предмету та інтегрованого навчання.</p> <p>ПРН2. Демонструвати знання змісту й базових категорій та понять фундаментальних історичних дисциплін та громадянської освіти, необхідних для роботи в закладах загальної середньої освіти; пояснювати і характеризувати історичні та суспільствознавчі процеси і події у їх порівнянні та взаємозв'язку.</p> <p>ПРН3. Знати й аналізувати сучасні наукові дослідження з проблем вітчизняної та всесвітньої історії та імплементувати знання у навчальну і практичну діяльність.</p> <p>ПРН4. Орієнтуватися в історичному часі та просторі, застосовуючи періодизацію, картографічні матеріали, характеризувати суспільні явища в розвитку, вільно оперувати термінологією з фахових предметів.</p> <p>ПРН5. Демонструвати інтегроване мислення, пояснювати цілісну картину суспільно-історичного розвитку через міжпредметні зв'язки.</p> <p>ПРН6. Використовувати краєзнавчу складову курсу</p>

історії для активізації пізнавальної діяльності учнів; організувати позакласну гурткову роботу, музейну, пам'ятко-охоронну, народознавчу роботу, спрямовану на збереження і використання історико-культурної спадщини України та світу з навчальною, науковою і просвітницькою метою.

ПРН7. Працювати з різними джерелами інформації, вміти їх аналізувати, синтезувати, порівнювати та інтегрувати їх у зміст навчання історії, представляти та обговорювати відображені в них факти, явища, події, визначати власну позицію щодо суперечливих питань.

ПРН8. Відтворювати основні концепції і принципи педагогіки і психології, здійснювати добір і застосовувати сучасні освітні технології та методики навчання історії і громадянської освіти для формування предметних компетентностей здобувачів освіти, критичного мислення та ціннісних ставлень.

ПРН9. Знати зміст шкільних курсів історії, проєктувати і здійснювати навчальний процес, обирати оптимальні компетентнісно орієнтовані методики навчання історії і суспільствознавства за допомогою сучасних інноваційних технологій, вміти оцінювати та відслідковувати динаміку особистісного розвитку учня/учениці.

ПРН10. Вибирати відповідні форми та методи виховання учнів на уроках і в позакласній роботі, аналізувати динаміку особистісного розвитку учнів, визначати ефективні шляхи їх мотивації до саморозвитку та спрямування на прогрес і досягнення з урахуванням здібностей та інтересів кожного з них.

ПРН11. Називати і пояснювати принципи проєктування психологічно безпечного й комфортного освітнього середовища з дотриманням вимог законодавства щодо охорони життя й здоров'я учнів (зокрема з особливими освітніми потребами), технології здоров'язбереження під час освітнього процесу, способи запобігання та протидії насильству й цькуванню.

ПРН12. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні та цифрові технології у професійній діяльності.

ПРН13. Демонструвати володіння сучасними технологіями пошуку наукової інформації для самоосвіти та застосування її у професійній діяльності.

ПРН14. Володіти методиками та інструментами оцінювання та моніторингу результатів навчання учнів, здійснювати різні види оцінювання (формувальне, поточне, підсумкове тощо) з використанням відповідних методик і критеріїв.

ПРН15. Використовувати інклюзивні методики для навчання учнів із різними освітніми потребами, створювати сприятливе освітнє середовище.

ПРН16. Використовувати принципи морально-етичної поведінки у професійній діяльності, демонструвати толерантність, педагогічний такт та емпатію.

ПРН17. Враховувати в освітньому процесі вікові та індивідуальні особливості учнів для ефективної організації пізнавальної діяльності учнів, розвитку їх позитивної самооцінки, я-ідентичності.

ПРН18. Цінувати різноманіття та мультикультурність світу; ідентифікувати себе у системах загальнолюдських і національних цінностей, формувати в здобувачів освіти історичну свідомість, національну пам'ять, здійснювати громадянсько-патріотичне виховання.

ПРН19. Ефективно працювати в команді, підтримувати партнерські відносини із колегами, учнями та їх батьками.

ПРН20. Здійснювати самоаналіз ефективності проведених уроків та інших навчальних заходів, впроваджувати інноваційні підходи до навчання.

ПРН21. Планувати власний професійний розвиток, оцінювати й коригувати свою педагогічну діяльність.

ПРН22. Усвідомлювати призначення професійної діяльності вчителя історії і стійко прагнути до набуття та вдосконалення професійних компетентностей.

ПРН23. Знати основи запобігання корупції, академічної та суспільної доброчесності на рівні, необхідному для формування нетерпимості до корупції та проявів недоброчесності поведінки серед здобувачів освіти та вміти їх використовувати у професійній діяльності.

8. Ресурсне забезпечення реалізації програми	
Кадрове забезпечення	Фахову підготовку студентів забезпечують викладачі факультету історії, політології і міжнародних відносин, понад 95 % яких мають наукові ступені за спеціальністю, відповідний стаж наукової та навчальної роботи, своєчасно відбувають науково-педагогічне стажування.
Матеріально-технічне забезпечення	Використання технічного обладнання (комп'ютерів, проекторів). Освітній процес забезпечується в аудиторіях, де наявний вільний до мережі Інтернет. Постійно відбувається процес вдосконалення та розвиток інфраструктури щодо покращення комфортних умов навчання для осіб з особливими освітніми потребами, системи дистанційного навчання, медичних та консультаційних послуг, користування електронними ресурсами бібліотеки. Гуманітарний корпус забезпечений для пересування маломобільних груп населення з урахуванням їх обмежень життєдіяльності, зумовлених станом здоров'я та віком. Усі входи в корпус обладнано пандусами, працюють ліфти.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Використання навчально-методичних розробок професорсько-викладацького складу факультету історії, політології і міжнародних відносин Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (бібліотечні ресурси, навчальні програми, робочі програми, силабуси, підручники, посібники, тексти лекцій, методичні вказівки до семінарських занять). Ефективному управлінню якістю освітньої діяльності в університеті сприяють система електронного документообігу, автоматизована система «Деканат», автоматизована система управління (АСУ), що покращує взаємодію деканатів і кафедр з навчально-методичним відділом. До інформаційного забезпечення відноситься: бібліотечний ресурс (фахова література, вітчизняні та закордонні фахові періодичні видання, в тому числі в електронному вигляді), електронний репозитарій, доступ до баз даних періодичних наукових видань, наявність веб-сайту ПНУ. В університеті створено умови для доступу до інтернету, в корпусах університету працює Wi-Fi мережа. Наявна загальноуніверситетська система дистанційного навчання.
9. Академічна мобільність	
Національна кредитна	Здійснюється у рамках українського законодавства

<p>мобільність</p>	<p>відповідно до Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.46_2023-polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka-.pdf)</p>
<p>Міжнародна кредитна мобільність</p>	<p>На основі двосторонніх договорів між Прикарпатським національним університетом імені Василя Стефаника та навчальними закладами вищої освіти країн-партнерів відповідно до Положення про академічну мобільність учасників освітнього процесу Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.46_2023-polozhennia-pro-akademichnu-mobilnist-uchasnykiv-osvitnoho-protsesu-prykarpatskoho-natsionalnoho-universytetu-imeni-vasylia-stefanyka-.pdf). Може здійснюватися в рамках програми ERASMUS+, міжнародних літніх шкіл тощо.</p>
<p>Навчання іноземних здобувачів вищої освіти</p>	<p>Не передбачено.</p>

2. Перелік компонент освітньо-професійної/наукової програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
1	2	3	4
Обов'язкові дисципліни ОП			
ОК 1	Іноземна мова	6	залік
ОК 2	Українська мова за професійним спрямуванням	3	залік
ОК 3	Громадянська освіта	3	іспит
ОК 4	Філософія	3	залік
ОК 5	Безпека життєдіяльності і цивільний захист	3	залік
ОК 6	Правознавство	3	залік
ОК 7	Іноземна мова (англійська) за професійним спрямуванням	9	залік, іспит
ОК 8	Давня і середньовічна історія України	6	іспит
ОК 9	Історія України середини XVI – XVIII ст.	6	іспит
ОК 10	Історія України XIX – поч. XX ст.	6	іспит
ОК 11	Історія України (1914 – 1945 рр.)	3	іспит
ОК 12	Історія України (1945 р. – до сьогодні)	3	іспит
ОК 13	Основи археології та історія стародавнього світу	3	іспит
ОК 14	Інклюзивна освіта	3	залік
ОК 15	Історія середніх віків	6	іспит
ОК 16	Історія Центрально-Східної Європи в давні часи і середньовіччя	3	іспит
ОК 17	Нова історія країн Європи і Америки (XVI – XIX ст.)	3	іспит
ОК 18	Новітня історія країн Європи і Америки (XX – поч. XXI ст.)	6	іспит
ОК 19	Історія Центрально-Східної Європи нового і новітнього часу	3	іспит
ОК 20	Історія країн Азії, Африки і Латинської Америки в нові	3	іспит
ОК 21	Вступ до спеціальності	3	залік
ОК 22	Психологія середньої освіти	6	іспит
ОК 23	Педагогіка і основи педагогічної майстерності	6	іспит
ОК 24	Методика навчання історії	6	іспит
ОК 25	Методика виховної роботи	3	залік
ОК 26	Сучасні освітні технології	3	іспит
ОК 27	Теорія і методика наукових досліджень, основи академічного письма та академічна доброчесність	3	залік
ОК 28	Методика навчання громадянської освіти і	3	іспит
ОК 29	Теоретичні і методичні аспекти вивчення культури	3	іспит
ОК 30	Історичне краєзнавство, музеєзнавство	3	іспит
ОК 31	Організація позакласної гурткової роботи	3	залік
ОК 32	Інформаційно-комунікаційні технології та освітні	3	залік
ОК 33	Міжнародні взаємовідносини у громадянському суспільстві	3	екзамен
ОК 34	Курсова робота з історії України і всесвітньої історії	3	залік

ОК 35	Курсова робота з методики навчання історії	3	залік
ОК 36	Кваліфікаційна робота	9	залік
ОК 37	Навчальна практика в закладах освіти (ознайомлююча)	6	залік на тиждень
ОК 38	Виробнича історико-краєзнавча практика (в закладах позашкільної освіти)	3	залік
ОК 39	Виробнича педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти	9	залік
ОК 40	Виробнича педагогічна практика в закладах загальної середньої освіти	12	залік
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		177	
2. Вибіркові дисципліни ОП			
ВК 41	Вибіркова дисципліна 1	3	залік
ВК 42	Вибіркова дисципліна 2	3	залік
ВК 43	Вибіркова дисципліна 3	3	залік
ВК 44	Вибіркова дисципліна 4	3	залік
ВК 45	Вибіркова дисципліна 5	3	залік
ВК 46	Вибіркова дисципліна 6	3	залік
ВК 47	Вибіркова дисципліна 7	3	залік
ВК 48	Вибіркова дисципліна 8	3	залік
ВК 49	Вибіркова дисципліна 9	3	залік
ВК 50	Вибіркова дисципліна 10	3	залік
ВК 51	Вибіркова дисципліна 11	3	залік
ВК 52	Вибіркова дисципліна 12	3	залік
ВК 53	Вибіркова дисципліна 13	3	залік
ВК 54	Вибіркова дисципліна 14	3	залік
ВК 55	Вибіркова дисципліна 15	3	залік
ВК 56	Вибіркова дисципліна 16	3	залік
ВК 57	Вибіркова дисципліна 17	3	залік
ВК 58	Вибіркова дисципліна 18	3	залік
ВК 59	Вибіркова дисципліна 19	3	залік
ВК 60	Вибіркова дисципліна 20	3	залік
Загальний обсяг вибірових компонент:		60	
3. Атестація			
ОК 61	Атестація (комплексний екзамен)	1,5	іспит
ОК 62	Атестація (захист кваліфікаційної роботи)	1,5	іспит
ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ		3	

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Форми атестації здобувачів вищої освіти	Атестація випускників освітньо-професійної програми «Середня освіта (Історія)» спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) спеціалізації А4.03 Історія, галузі знань А «Освіта/Педагогіка», освітньої кваліфікації «Бакалавр середньої освіти (Історія)» проходить у формі комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціальності, а також захисту кваліфікаційної роботи та завершується видачею документа встановленого зразка про присудження ступеня бакалавра середньої освіти із присвоєнням кваліфікації: вчитель історії базової загальної середньої освіти. Атестація здійснюється відкрито і публічно.
Вимоги до кваліфікаційної роботи	Кваліфікаційна робота здобувача ступеня вищої освіти бакалавра зі спеціальності А4 Середня освіта (за предметними спеціальностями) спеціалізації А4.03 Історія є самостійною науково-дослідницькою кваліфікаційною працею, що синтезує підсумок теоретичної та практичної підготовки в межах нормативної й варіативної складових освітніх програм підготовки фахівців першого (бакалаврського) рівня вищої освіти та формою контролю, набутих студентом у процесі навчання інтегрованих знань, умінь і навичок, необхідних для виконання професійних обов'язків. Кваліфікаційна робота на здобуття першого (бакалаврського) рівня вищої освіти виконується державною мовою у вигляді спеціально підготовленої наукової праці на правах рукопису в твердій або м'якій палітурці та в електронній формі. Стан готовності кваліфікаційної роботи здобувача ступеня вищої освіти бакалавра до захисту визначається науковим керівником. Обов'язковою умовою допуску до захисту є успішне виконання здобувачем вищої освіти завдань і календарного плану підготовки дипломної роботи. До захисту допускаються кваліфікаційна робота, виконана здобувачем ступеня вищої освіти бакалавра самостійно із дотриманням принципів академічної доброчесності. Порядок розгляду фактів академічного плагіату та інших видів порушень академічної доброчесності здійснюється на основі та у відповідності до Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (https://pnu.edu.ua/polozhennia-pro-zapobihannia-plahiatu/).

Гарант ОП _____

Андрій КОРОЛЬКО

	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30	OK31	OK32	OK33	OK34	OK35	OK36	OK37
IK	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x
3K1					x												x		
3K2			x		x	x	x	x		x			x	x			x	x	
3K3			x					x						x		x	x	x	
3K4			x		x	x	x	x		x			x	x			x	x	x
3K5				x	x	x	x	x		x							x	x	
3K6				x	x		x												
3K7				x	x		x												x
3K8			x	x	x	x	x			x			x	x					x
3K9			x	x	x			x											
3K10				x	x		x						x						
3K11			x		x		x	x											
3K12				x															
3K13					x	x				x			x						
3K14					x	x	x	x		x		x	x	x					
3K15			x		x	x	x	x		x									
3K16			x		x	x		x						x			x	x	x
3K17			x				x		x							x	x	x	
CK1	x	x							x		x	x			x	x		x	
CK2	x	x				x					x	x				x		x	
CK3	x	x				x			x	x					x	x		x	
CK4	x	x									x	x			x	x		x	
CK5						x				x	x		x	x			x	x	x
CK6					x	x				x							x	x	
CK7	x	x							x		x	x			x	x	x	x	
CK8	x	x				x			x		x	x				x	x	x	
CK9			x	x	x	x	x	x		x			x	x					
CK10					x		x												
CK11			x		x	x		x		x	x			x	x		x	x	
CK12												x	x						
CK13						x						x			x				
CK14			x		x			x						x			x	x	x

	OK38	OK39	OK40	OK61	OK62
IK	x	x	x	x	x
3K1	x	x	x	x	x
3K2	x	x	x	x	x
3K3	x	x	x		
3K4	x	x	x	x	x
3K5	x	x	x	x	x
3K6	x	x	x	x	
3K7	x	x	x		
3K8	x	x	x	x	
3K9	x	x	x	x	
3K10	x	x	x	x	
3K11	x	x	x	x	
3K12		x	x		
3K13	x	x	x	x	
3K14	x	x	x	x	
3K15		x	x	x	
3K16	x	x	x		
3K17				x	x
CK1	x	x	x	x	x
CK2	x	x	x	x	x
CK3	x	x	x	x	x
CK4	x	x	x	x	x
CK5	x	x	x	x	x
CK6		x	x	x	x
CK7	x	x	x	x	x
CK8					x
CK9	x	x	x	x	
CK10	x	x	x	x	
CK11	x	x		x	x
CK12				x	
CK13	x	x	x	x	
CK14	x	x	x	x	x

Гарант ОП _____ Андрій КОРОЛЬКО

	OK19	OK20	OK21	OK22	OK23	OK24	OK25	OK26	OK27	OK28	OK29	OK30	OK31	OK32	OK 33	OK34	OK35	OK36	OK37
ПРН1					X												X		
ПРН2	X	X				X			X		X	X			X	X	X	X	
ПРН3	X	X				X				X	X		X	X			X	X	X
ПРН4	X	X				X					X	X				X		X	
ПРН5	X	X				X			X	X					X	X		X	
ПРН6												X	X						
ПРН7	X	X							X		X	X			X	X	X	X	
ПРН8			X		X	X	X	X		X			X	X			X	X	
ПРН9					X	X				X							X	X	
ПРН10			X	X	X	X	X	X		X		X	X	X					
ПРН11			X	X	X		X	X											
ПРН12			X		X	X	X	X		X			X	X			X	X	X
ПРН13			X					X						X		X	X	X	
ПРН14			X		X	X	X	X		X									
ПРН15				X	X		X						X						
ПРН16				X	X		X												X
ПРН17				X	X	X	X	X		X							X	X	
ПРН18	X	X				X					X	X			X	X		X	
ПРН19			X	X	X	X	X	X		X			X	X	X				X
ПРН20			X		X	X		X		X	X		X	X	X		X	X	
ПРН21			X		X	X		X						X			X	X	X
ПРН22			X		X			X						X			X	X	X
ПРН23			X				X		X							X	X	X	

	OK38	OK39	OK40	OK61	OK62
ПРН1	X	X	X	X	X
ПРН2	X	X	X	X	X
ПРН3	X	X	X	X	X
ПРН4	X	X	X	X	X
ПРН5	X	X	X	X	X
ПРН6				X	
ПРН7	X	X	X	X	X
ПРН8	X	X	X	X	X
ПРН9		X	X	X	X
ПРН10	X	X	X	X	
ПРН11	X	X	X	X	
ПРН12	X	X	X	X	X
ПРН13	X	X	X		
ПРН14		X	X	X	
ПРН15	X	X	X	X	
ПРН16	X	X	X		
ПРН17	X	X	X	X	X
ПРН18	X	X	X	X	X
ПРН19	X	X	X	X	
ПРН20	X	X	X	X	X
ПРН21	X	X	X		
ПРН22	X	X	X	X	X
ПРН23				X	X

Гарант ОП _____ Андрій КОРОЛЬКО

При створені цієї програми були використані такі джерела :

1. Закон України «Про вищу освіту» [Електронний ресурс]. Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
2. Національний класифікатор України: Класифікатор професій ДК 003:2010. К.: Видавництво «Соцінформ», 2010.
3. Національна рамка кваліфікацій [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п.#Text>
4. Положення про освітні програми у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/12/02-07.452022-polozhennia-pro-osvitni-prohramy.pdf>
5. Порядок присвоєння професійних кваліфікацій закладами вищої освіти в разі відсутності професійного стандарту. [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1223-2024-%D0%BF#Text>
6. Про внесення змін до переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої та фахової передвищої освіти [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1021-2024-%D0%BF#Text>
7. Про затвердження концептуальних засад реформування історичної освіти в системі загальної середньої освіти [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-kontseptualnykh-zasad-reformuvannia-istorychnoi-osvity-v-systemi-zahalnoi-serednoi-osvity>
8. Професійний стандарт «Вчитель закладу загальної середньої освіти», [Електронний ресурс]. Режим доступу: <https://mon.gov.ua/npa/pro-zatverdzhennia-profesiinoho-standartu-vchytel-zakladu-zahalnoi-serednoi-osvity>
9. Стратегія розвитку Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника на 2020–2027 рр.» [Електронний ресурс]. Режим доступу: https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Стратегія-розвитку-ПНУ_сайт2022.pdf

Гарант ОП _____ Андрій КОРОЛЬКО